

Geneesmiddelen in het verkeer

Drs. Henriëtte van der Kwaak - van Hout

In het nieuws

Onder invloed van medicijnen slingerde vrouw (52) uit Helmond over de weg, met groot leed gevolg

BEEK EN DONK - Een Helmondse vrouw (52) is door medicijnen in de war. Ze doet ze de weg niet meer aan. Het gevolg is een ernstig ongeval.

Chaufeur truckdrama mocht helemaal niet rijden als hij epilepsie had

De Spaanse chauffeur van het truckdrama in Nieuw-Beijerland mocht, als hij zoals zijn advocaat zegt inderdaad medicijnen tegen epilepsie zou hebben gebruikt, volgens de Nederlandse wet niet in een vrachtwagen rijden. Advocaat verkeersrecht Bert Knebel

+ Man veroorzaakt invloed van medicijnen zijn eigen zus

Medicijngebruik van Maastrichtenaar die oudere vrouw doodreed moet van rechter nader worden onderzocht

Principale weg drugs óf

drugs gebruikt óf
Sint Anthonis met zijn
de personenauto's

IK HOOR JE
IK ZIE JE

Aandachtspunten

- Welke geneesmiddelen hebben invloed op de rijvaardigheid?
- Hoe vaak gaat het fout?
- Wat zegt de wet over rijden met geneesmiddelen?
- Wat zijn de regels van het CBR?
- Waar kun je informatie vinden?
- Welke alternatieven kun je geven?

Welke geneesmiddelen?

ADHD-middelen

Antipsychotica

Alzheimer mi

azepinen

Antidepressiv

iddelen

Anti-epileptica

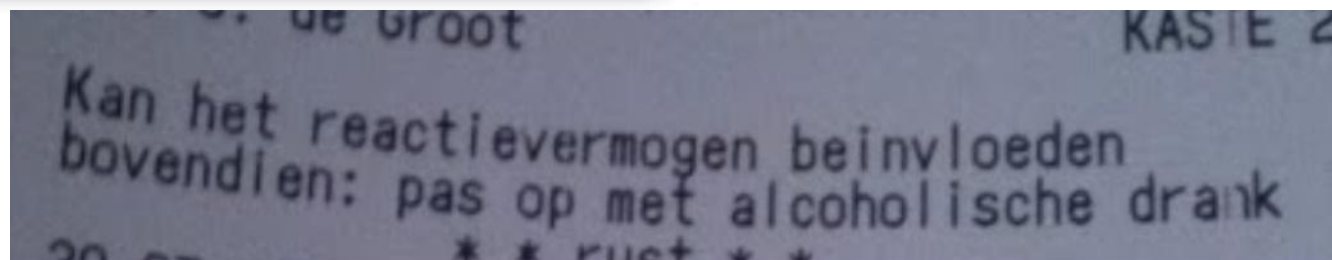
Antipsychotica

Antihistaminica

Parkinsonmiddelen

**DIT GENEESMIDDEL KAN HET
REACTIEVERMOGEN VERMINDEREN.**

(autorijden - bedienen van machines -
spelen op straat) Pas op met alcohol!

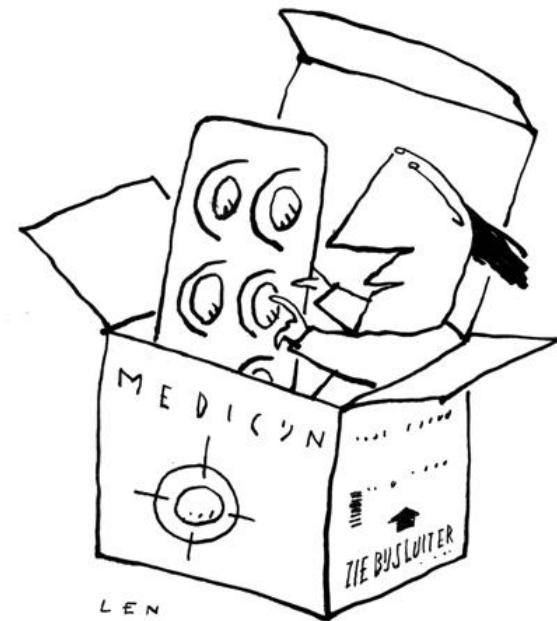

Hoe gaat het fout?

Geneesmiddelen kunnen de rijvaardigheid beïnvloeden door hun werking of bijwerkingen.

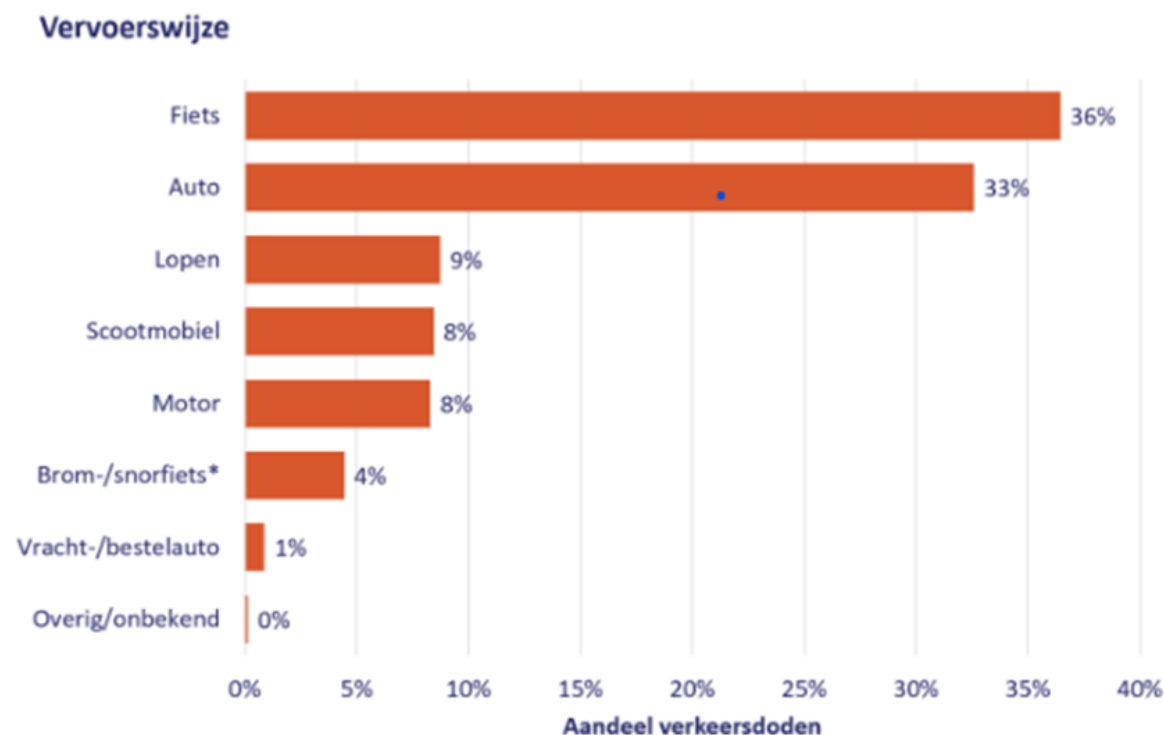
Bijvoorbeeld door

- sufheid, slaperigheid
- opgejaagd zijn
- duizeligheid
- wazig zien
- verwardheid
- spierverslapping

Hoe vaak gaat het fout (1)?

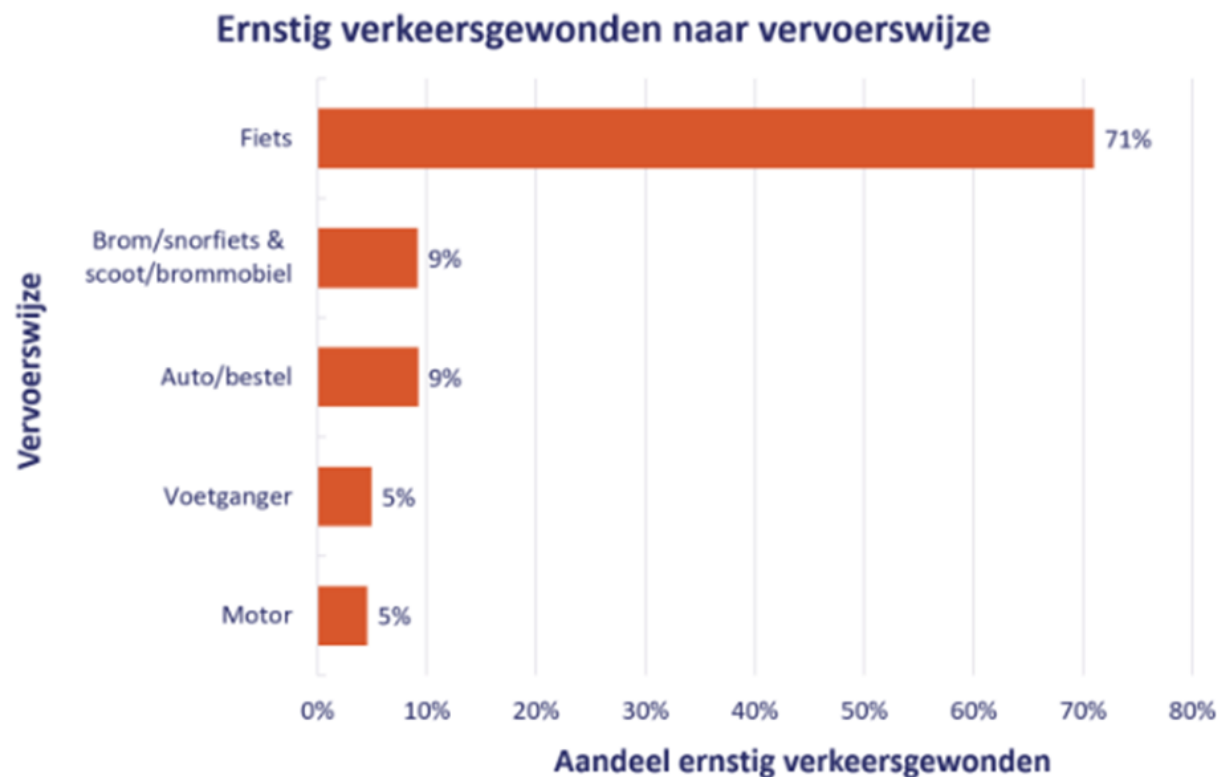
In 2024 vielen er in Nederland 675 verkeersdoden.
5-10% van alle verkeersdoden door medicijngebruik.

Afbeelding 3. Verkeersdoden 2024 in Nederland naar vervoerswijze. * De categorie brom-/snorfiets bevat ook speed-pedelects. Bron: CBS StatLine (Statistiek Verkeersdoden).

Hoe vaak gaat het fout (2)?

In 2024 raakten 7.800 personen ernstig gewond in het verkeer.

Afbeelding 2. Verdeling van ernstig verkeersgewonden in Nederland naar vervoerswijze in 2024, gebaseerd op de registratie in de LBZ. Bron: DHD en SWOV. Brom/snorfiets is inclusief brommobiel en scootmobiel.

Casus mevrouw Reinders

Mevrouw Reinders is 74 jaar. Ze woont alleen. Haar man is een paar maanden geleden overleden. Het ging een poosje niet goed met mevrouw. Ze was angstig en had slaapproblemen. Na een aantal gesprekken met de huisarts is oxazepam gaan gebruiken, tweemaal daags 1 tablet van 10 mg.

Mevrouw belt nu voor een herhaalrecept. Ze vertelt dat de medicijnen goed helpen. Het gaat al veel beter met haar. Morgen gaat ze naar haar zoon. Die woont een half uur rijden bij haar vandaan. Ze is er al tijdje niet geweest, maar nu durft ze het rijden wel weer aan.

Als je het middel invoert in het HIS zie je dat het middel het reactievermogen beïnvloedt.

Zeg je iets over het autorijden? Zo ja, wat?

Informatie per geneesmiddel

Voor huisartsen en apothekers als contra-indicatie opgenomen in

- huisartsensystemen (HIS)
- apotheeksystemen (AIS)
- KNMP-Kennisbank (alleen voor leden)

Voor andere zorgverleners verkort beschikbaar op

- www.rijveiligmetmedicijnen.nl
- www.farmacotherapeutischkompas.nl
(links naar rijveiligmetmedicijnen.nl)

Informatie op rijveiligmetmedicijnen.nl

Oxazepam

CAT. III

Tot en met 10 mg per dag: na iedere inname 8 uur niet rijden.

Meer dan 10 mg en tot en met 50 mg per dag: na iedere inname 16 uur niet rijden.

Meer dan 50 mg per dag:

- Eenmalig en incidenteel gebruik: na iedere inname 24 uur niet rijden.
- Dagelijks gebruik: niet rijden.

Het CBR verstrekt geen rijbewijs bij:

- Dagelijks gebruik van meer dan 50 mg.
- Dagelijks gebruik, meerdere keren per dag.

Ook de aandoening kan een reden zijn om niet te mogen rijden. Bij slaapstoornissen zie hoofdstuk 7.3 / angststoornissen en zie hoofdstuk 8.4 van de Regeling eisen geschiktheid 2000. Zie ook www.cbr.nl.

Indeling in categorieën

Categorie	Invloed op de rijvaardigheid	Vergelijk met alcohol
0	Geen invloed.	-
I	Geen tot weinig negatieve invloed.	<0,5 ‰
II	Licht tot matig negatieve invloed.	0,5 – 0,8 ‰
III	Ernstig negatieve invloed.	> 0,8 ‰

Algemene informatie bij de categorieën

Cat.	KNMP (HIS/AIS)	Rijveiligmetmedicijnen	Rijbewijs
0	Besluit werkgroep Geneesmiddelen bij Verkeersdeelname van KNMP Geneesmiddel Informatie Centrum: dit is GEEN contra-indicatie. In de beschikbare literatuur is GEEN invloed op de rijvaardigheid gevonden.	Je mag rijden met dit geneesmiddel.	Ja
I	Ontraad autorijden zolang bijwerkingen optreden met een negatieve invloed op de rijvaardigheid.	Niet rijden zolang bijwerkingen optreden.	Ja
II	Ontraad de patiënt de eerste uren/dagen/weken te gaan autorijden.	Eerste uren/dagen/weken niet rijden.	Ja
III	Ontraad de patiënt te gaan autorijden.	Niet rijden.	Nee

Vervolg casus mevrouw Reinders

Je vertelt mevrouw dat ze niet mag autorijden. Daar is ze niet blij mee. Ze zegt dat ze dat al eerder heeft gedaan en dat het prima ging.

Wat zeg je haar?

Wegenverkeerswet

Wegenverkeerswet artikel 8

Verbod op rijden onder invloed van geneesmiddelen, die de rijvaardigheid kunnen verminderen.

Het is een ieder verboden een voertuig te besturen, als bestuurder te doen besturen of als begeleider op te treden, terwijl hij verkeert onder zodanige invloed van een stof, waarvan hij weet of redelijkerwijs moet weten, dat het gebruik daarvan - al dan niet in combinatie met het gebruik van een andere stof - de rijvaardigheid kan verminderen, dat hij niet tot behoorlijk besturen of tot behoorlijk te begeleiden in staat moet worden geacht.

Vervolg casus mevrouw Reinders

Je hebt mevrouw verteld dat het strafbaar is om te rijden. Dat zet mevrouw aan het denken. Binnenkort wordt ze 75 jaar. Dan moet ze naar het CBR om haar rijbewijs te verlengen. Wordt dat een probleem nu ze oxazepam gebruikt?

Wat zeg je haar?

Regeling eisen geschiktheid 2000 (REG 2000)

Het CBR keurt op basis van deze regels.

- Geneesmiddelen (hoofdstuk 10 van de regeling)
- Aandoeningen (overige hoofdstukken)

Soms maakt de regeling onderscheid tussen

- Rijbewijzen groep 1: A, B en T
- Rijbewijzen groep 2: C en D
- Wel of geen beroepschauffeur

Zie <https://wetten.overheid.nl/BWBR0011362>

REG 2000: Geneesmiddelen

- Verwijzing naar rij-adviezen KNMP en www.rijveiligmetmedicijnen.nl.
- Gebruikers van geneesmiddelen in de categorieën 0, I en II kunnen geschikt worden verklaard.
- Chronische gebruikers van geneesmiddelen in de categorie III zijn ongeschikt. Er zijn uitzonderingen.
- Personen bij wie sprake is van misbruik van geneesmiddelen zijn ongeschikt.

Informatie op rijveiligmetmedicijnen.nl

Oxazepam

CAT. III

Tot en met 10 mg per dag: na iedere inname 8 uur niet rijden.

Meer dan 10 mg en tot en met 50 mg per dag: na iedere inname 16 uur niet rijden.

Meer dan 50 mg per dag:

- Eenmalig en incidenteel gebruik: na iedere inname 24 uur niet rijden.
- Dagelijks gebruik: niet rijden.

Het CBR verstrekt geen rijbewijs bij:

- Dagelijks gebruik van meer dan 50 mg.
- Dagelijks gebruik, meerdere keren per dag.

Ook de aandoening kan een reden zijn om niet te mogen rijden. Bij slaapstoornissen zie hoofdstuk 7.3 / angststoornissen en zie hoofdstuk 8.4 van de Regeling eisen geschiktheid 2000. Zie ook www.cbr.nl.

REG 2000: Aandoeningen

Bijvoorbeeld

- diabetes
- longziekten
- chronisch hartfalen
- TIA
- epilepsie
- depressie
- Parkinson

Zie www.cbr.nl: Hoe kan ik rijden met.....

Vervolg casus mevrouw Reinders

Je hebt mevrouw verteld dat het rijbewijs niet verlengd zal worden als ze oxazepam chronisch gaat gebruiken. Mevrouw wil haar rijbewijs graag houden. Maar ze is ook wel erg blij met de oxazepam. Ze vraagt je of er alternatieven zijn.

Wat zeg je haar?

Benzodiazepinen

Middelen	Informatie (lage dosering)
midazolam, oxazepam, temazepam, zolpidem	8 uur niet rijden
lormetazepam	10 uur niet rijden
nitrazepam	12 uur niet rijden
zopiclon	16 uur niet rijden
brotizolam, loprazolam	24 uur niet rijden
alprazolam, clobazam, clorazepinezuur, diazepam	72 uur niet rijden

Antidepressiva

Middelen	Informatie
venlafaxine, fluoxetine, fluvoxamine, paroxetine	niet rijden zolang bijwerkingen
amitriptyline t/m 75 mg, lithium, imipramine, nortriptyline	eerste week niet rijden
amitriptyline > 75 mg, trazodon*	niet rijden**

*Wordt trazodon in een lage dosering als slaapmiddel gebruikt? Dan zijn er andere regels.

**Gebruikt iemand 3 maanden of langer een categorie III antidepressivum? Dan kan het CBR deze persoon geschikt verklaren voor het rijbewijs.

Overige groepen met invloed op de rijvaardigheid

Antipsychotica

- Eerste weken niet rijden en daarna soms enkele uren niet rijden.

Opioïden

- Bij chronisch gebruik eerste twee weken niet rijden.
- Meestal ook regels over incidenteel gebruik.

Spierverslappers

- Baclofen: eerste paar dagen niet rijden.
- Medicinale cannabis: eerste twee weken niet (chronisch gebruik), 15 uur niet (incidenteel gebruik).

Casus Pieter Smits

Pieter Smits is 23 jaar. Hij gebruikt dexamfetamine voor ADHD. Nu belt hij naar de praktijk. Hij zegt dat hij een ander middel wil voor zijn ADHD. Hij heeft gelezen dat de politie hem kan aanhouden voor drugsgebruik, alleen omdat hij dit middel gebruikt. Daar zit hij niet op te wachten.

Wat zeg je hem?

Dexamfetamine, medicinale cannabis, morfine

Aparte regels voor deze geneesmiddelen, omdat ze stoffen bevatten die ook in drugs zitten => grenswaarden

- Positieve speeksel- of psychomotorische test? Bloedtest op politiebureau.
- Sprake van medicijngebruik? Komt in proces-verbaal, controle gaat door.
- OM beslist over vervolging, bijvoorbeeld wanneer
 - ☐ geen doktersrecept of medische verklaring
 - ☐ hogere dosering gebruikt dan voorgeschreven
 - ☐ gebruik in combinatie met drugs of alcohol (nullimiet)

Zie www.rijksoverheid.nl/medicijnenverkeer

Toepassen in de praktijk

- Werk in tweetallen.
- Bespreek wat je tijdens deze workshop hebt geleerd.
- Bedenk hoe je dit gaat gebruiken tijdens je werk.
- Bedenk welke vragen je nog hebt.
- Noteer dit.

Toolkit

FOLDER

Folder die de zorgverlener en andere professionals ondersteunt bij de voorlichting over rijden met geneesmiddelen. Voor professionals kosteloos te bestellen.

[Klik hier](#)

POSTER

Poster die de zorgverlener en andere professionals ondersteunt bij de voorlichting over rijden met geneesmiddelen. Voor professionals kosteloos te bestellen.

[Klik hier](#)

ANIMATIE VOOR WACHTKAMERSCHERM

Biedt informatie over morfine, dexamfetamine en medicinale cannabis en de speekseltest op drugs in het verkeer. Om op je wachtkamerscherf te tonen in de apotheek, huisartsenpraktijk of in het ziekenhuis.

[Klik hier](#)

NASCHOLING

Zorgverleners leren hoe zij patiënten optimaal kunnen voorlichten over geneesmiddelen die het rijgedrag beïnvloeden en welke alternatieven zij kunnen bieden.

[Klik hier](#)

Mag ik rijden met mijn medicijn?

Zoek op medicijn of werkzame stof

[Rijveiligmetmedicijnen.nl](https://www.rijveiligmetmedicijnen.nl)

BANNER WEBSITE

Wil je je bezoekers attenderen op de website Rij veilig met medicijnen? Plaats dan de banner op je site en link door naar www.rijveiligmetmedicijnen.nl. De banner is iets groter dan deze afbeelding. Download hem om het geheel te zien.

[Klik hier](#)

INFORMATIEKAARTJE MORFINE, DEXAMFETAMINE, MED. CANNABIS

Biedt informatie over morfine, dexamfetamine en medicinale cannabis en de speekseltest op drugs in het verkeer. Om mee te geven aan de patient. Formaat van een visitekaartje.

[Klik hier](#)

Volg ons ook op
www.ivm.nl

Op social media

Scan de QR-code
voor meer informatie

